

Yeni Ümit SRC Kursu
MESLEKİ YETERLİLİK EĞİTİMİ

SRC 1 · 2 · 3 · 4 ORTAK DERS

ÜNİTE 3

Yola Çıkmadan Önce

Aracın yolculuk öncesi sürüş hazırlığı

Okuma süresi: 15 dakika

EĞİTMENİNİZ

Değerli kursiyerimiz, bu üniteye yola çıkmadan önce aracınızda nelere bakmanız gerektiğini adım adım birlikte öğreneceğiz.

Pilotun sırrı

Yirmi yıllık pilot bile her kalkıştan önce **kontrol listesini** tek tek okur.

Çünkü havada fark edilen arıza, yerde fark edilenden çok daha pahalıya patlar. Sizin için de durum aynı.

EĞİTMENİNİZ

Yolda çıkabilecek bir sorunu **yola çıkmadan** çözmek, bu ünitenin özüdür.

Tek kural: 5K

Bütün kontroller beş adımda biter. Her adım **K** ile başlar.

dışarıdan içeriye, araçtan yola

1 Kontrol turu Aracın etrafında dolaşın

2 Kaput Yağ, su, hidrolik, akü

3 Kabin Koltuk, ayna, kemer, gösterge

4 Kâğıtlar Belge ve donanım

5 Kroki Güzergâh ve mola planı

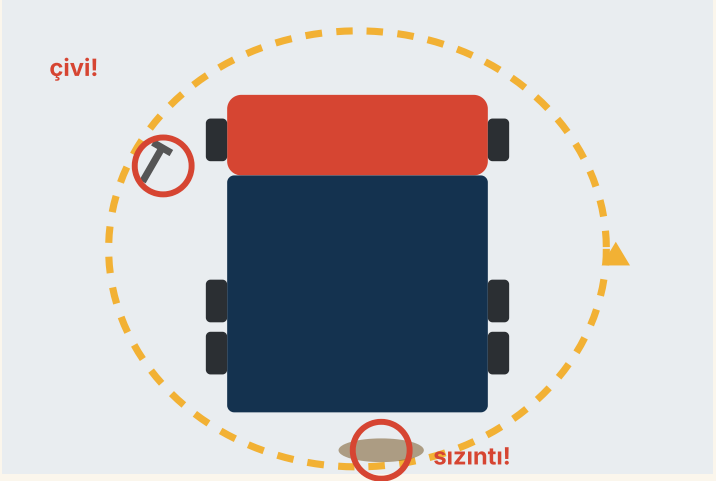

EĞİTMENİNİZ

Sıra önemlidir: önce aracın dışı, sonra içi.
Böylece hiçbir adım atlanmaz.

ADIM 1 · KONTROL TURU

Aracın etrafında bir tur atın

- ✓ **İlk iş:** Lastiklerin önüne ve arkasına bakın. Çivi, cam, taş var mı?
- ✓ Lastikte kesik, şişlik (balon) var mı?
- ✓ Aracın altında **taze leke** var mı? Leke, sızıntı demektir.
- ✓ Farlar, sinyaller, stop lambaları sağlam mı?

ADIM 1 · KONTROL TURU

Yük ve yolcu tarafı

SRC 3-4

Kasa kapakları ve **emniyet pimleri** kapalı mı? Yük bağları gergin mi?

SRC 1-2

Kapılar, **acil çıkışlar** ve cam kırma çekiçleri yerinde mi?

Yük ya da yolcu listesini kontrol etmenin amacı, taşınanları **doğru, zarar görmeden ve eksiksiz** ulaştırmaktır.

EĞİTMENİNİZ

Listeyi baştan kontrol eden sürücü, teslimatta "eksik var" anlaşmazlığı yaşamaz.

Lastik: yola değen tek parça

Koca aracı yola bağlayan şey, her biri **avuç içi kadar** olan lastik temas yüzeyleridir.

Taşır

Yürütür

Durdurur

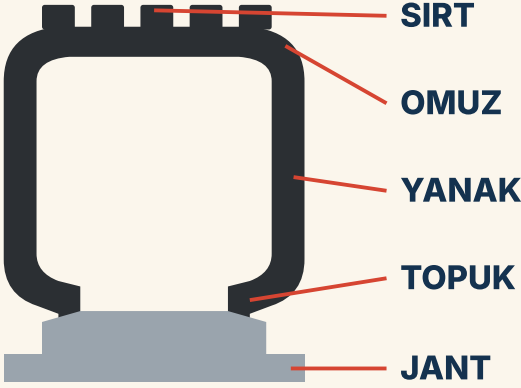

Darbe emer

Lastiğın dört görevi var: **taşımak, yürütmek, durdurmak/yönlendirmek, darbe emmek.**

! Yükü kasada dengelemek lastiğın görevi **değildir**. Bu, doğru yüklemenin işidir.

Lastiğin kısımları

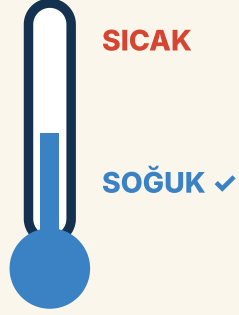
- ✓ **Sirt:** Yola değen dişli yüz.
- ✓ **Omuz:** Sirtın yana döndüğü köşe.
- ✓ **Yanak:** Yazıların olduğu yan yüz.
- ✓ **Topuk:** Jantı saran, lastiği janta sabitleyen kısım.

EĞİTMENİNİZ

Bu dört kısmın adını ve yerini iyi öğrenin; lastikle ilgili birçok bilgi bu kısımlara göre anlatılır.

Hava basıncı

- ✓ Doğru basınç = **üreticinin önerdiği değer**. Kapı kenarında veya araç kitapçığında yazar.
- ✓ Basınç **lastik soğukken** ölçülür.
- ✓ Uzun yolda basınç yükselir. Bu normaldir. **Sıcak lastiğin havası indirilmez**.
- ✓ Basınçlar farklıysa araç, **basıncı düşük tarafa çeker**.

Lastik size konuşur

Aşınma şekline bakarak basıncın doğru olup olmadığını anlarsınız:

DOĞRU

eşit aşınır

FAZLA HAVA

ORTASI yenir

AZ HAVA

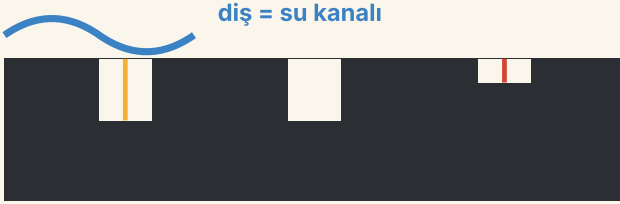
KENARI yenir

**Fazla hava ortadan yer,
az hava kenardan yer.**

En tehlikelisi **düşük basınçtır**: Lastik ezilir, ısınır ve patlar. Bir de üstüne aşırı yük ve yüksek hız eklenirse risk en üst seviyeye çıkar.

Diş derinliği

yeni lastik **kullanılır** **1,6 mm altı x**

Dişler, yoldaki suyu dışarı atan **kanallardır**. Diş azalınca su atılamaz, lastik suyun üstünde kayar. Buna **suda kızaklama** denir.

- ✓ Aşınmış lastikte **fren mesafesi uzar**.
- ✓ Yasal en düşük sınır: **1,6 mm**.
- ✓ Dişlerin arasındaki küçük çıkıntı (**TWI**) dişle aynı seviyeye geldiyse lastiğin ömrü bitmiştir.

Lastiğin kimliği

Lastiğin yanında ölçüsü yazar. Ağır vasıta örneği:

315/80 R22.5 156/150 L

315

genişlik
(mm)

80

yanak
oranı %

R

radyal

22.5

jant
(inç)

156

yük
endeksi

L

hız
sembolü

Binek örneği: **175/65 R14 82 T** → 82 = lastik başına 475 kg,
T = en fazla 190 km/s. Yük ve hız kodu, ruhsattaki
değerden **düşük olamaz**.

Lastiğin doğum günü

DOT DB9Z 747R **4818**

Son dört rakam: **önce hafta, sonra yıl.**
4818 = 2018'in 48. haftası

EĞİTMENİNİZ

Hiç kullanılmamış görünen lastik de zamanla yaşlanır; kauçuğu sertleşir ve çatlar. Lastik alırken üretim tarihine mutlaka bakın.

Bakım, depolama, deęiřtirme

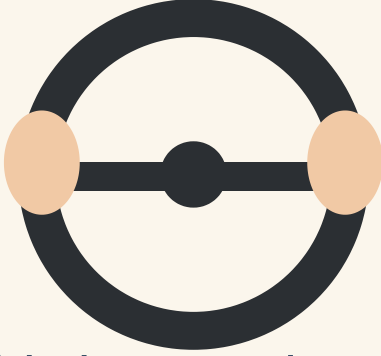
- ✓ **Rotasyon:** Lastiklerin dñzenli yer değiştirmesi. Eşit aşınma ve uzun òmür sağlar. Genelde **10.000 km civarında**, üreticinin önerisine göre yapılır.
- ✓ **Depolama:** Serin, kuru ve karanlık yerde. Güneřte bekleyen lastik **sertleşir ve çatlar**.
- ✓ **Yolda değiştirirken:** Dñz ve güvenli yer, dñrtlñler, el freni, reflektör, yelek ve **takoz**. Bijonları araç yerdeyken gevşetin, sonra aracı kaldırın.

EğİTMENİNİZ

Lastiği kaldırım kenarına sñrtmeyin, supap kapaklarını takılı tutun. Kñçük alışkanlıklar lastik òmrñnñ uzatır.

Seyir halinde lastik patlarsa

iki el · sıkı tut · yumuşak yavaşla

✓ YAPILMASI GEREKEN

Direksiyonu iki elle sıkı tutun. Gazı yavaşça bırakın. Aracı kontrollü yavaşlatıp güvenli bir yere çekin.

✗ YAPILMAMASI GEREKEN

Ani fren yapmayın. Direksiyonu ani kırmayın.

Araç, patlayan lastiğin olduğu tarafa çeker. Hazırlıklı olun.

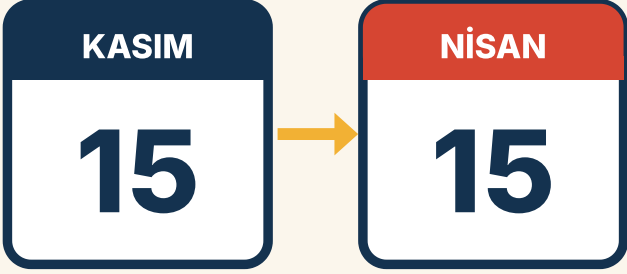
Kış geliyor

Kış lastiği, +7 °C'nin altında yumuşak kalan özel karışıklı lastiktir. Yazlık lastik soğukta sertleşir, tutunmaz.

- ✓ Yanakta **M+S** (çamur + kar) ya da **kar tanesi** işareti olur.
- ✓ Karda **dar tabanlı** kış lastiği karı yarıp zemine basar, daha iyi tutunur.

Kış lastiği takvimi

Ayın 15'inden ayın 15'ine: **15 Kasım → 15 Nisan**

- ✓ Şehirlerarası yolcu ve eşya taşıyan araçlar için zorunlu.
- ✓ Valilik süreyi **önce ve sonra birer ay** uzatabilir. Şehir içinde de valilik karar verir.
- ✓ Römork ve yarı römork **kapsam dışıdır**.

Hangi araç, ne kadar diş?

Araç	Nereye?	En az diş
Kamyon, çekici, tanker, otobüs	Çekiş dingiline	4 mm
Kamyonet, minibüs, otomobil	Tüm tekerleklerle	1,6 mm

Ağır araç 4, hafif araç 1,6.

Zincir, kış lastiğinin yerine geçmez. Kamyon, çekici ve otobüs ise kışın zinciri **ayrıca** bulundurmak ve gerekince takmak zorundadır (2026 kanun değişikliği). Zincirsiz kalıp yolu tıkayana çok daha ağır ceza var.

EĞİTMENİNİZ

Yolda değiştirilen lastiğin yerine de kış lastiği takılmalıdır; yaz lastiği takılamaz.

Kışa hazırlık listesi

- ✓ Soğutma suyuna **antifriz**. Su donarsa motor çatlar.
- ✓ Donmaz **cam suyu**, sağlam silecekler.
- ✓ **Akü** soğukta zayıflar. Kutup başları temiz ve sıkı olsun.
- ✓ Bahar gelince kış lastiği sökülür. Yazın kış lastiği **çabuk aşınır, ses yapar, yakıt yer**, kuru yolda fren mesafesi uzar.

ADIM 2 · KAPUT

Kaputu açın, dört şeye bakın

Yağ

Su

Fren hid.

Akü

- ✓ **Motor yağı:** Düz zeminde, motor dururken çubukla. İki çizginin arasında olmalı.
- ✓ **Soğutma suyu:** Genleşme kabındaki seviye.
- ✓ **Fren ve direksiyon hidroliği.**
- ✓ **Akü, cam suyu ve kayışlar** (gerginlik, çatlak).

ADIM 2 · KAPUT

Bu hatayı asla yapmayın

Motor sıcakken **radyatör ya da genleşme kabı kapağını açmayın.**

İçerideki su basınç altında ve kaynar haldedir. Kapak açılınca buharla birlikte fışkırır, ağır yanığa yol açar.

EĞİTMENİNİZ

Kontrolü her zaman motor soğuduktan sonra yapın. Birkaç dakikalık bekleme, ağır yanığı önler.

ADIM 3 · KABİN

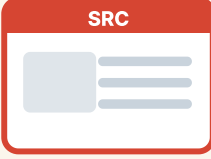
Sürücü yerini hazırlayın

- ✓ **Koltuk** ve **aynalar** ayarlanır; pedal altında kayacak eşya bırakılmaz.
- ✓ **Emniyet kemeri** takılıp kilitleniyor mu?
- ✓ Kontağı açın: **ikaz lambaları** yanıp sönmelidir. Motor çalışınca uyarı kalmasın.
- ✓ **Havalı frende** basınç göstergesi çalışma değerine gelmeden, ikaz sesi susmadan hareket etmeyin.
- ✓ Takograf varsa **sürücü kartınızı** takın.

ADIM 4 · KÂĞITLAR

Belgeleriniz yanınızda mı?

- ✓ Sürücü belgesi, SRC, geçerli psikoteknik, takograf kartı.
- ✓ Ruhsat ve geçerli muayene, trafik sigortası.
- ✓ Ticari taşımada yetki belgesi ve taşıt kartı.
- ✓ Yükte taşıma senedi/irsaliye, yolcуда yolcu listesi.

ADIM 4 · KÂĞITLAR

Zorunlu donanım

Yangın tüpü

İlk yardım

2 reflektör

Yelek

- ✓ Yangın tüpü (dolum tarihi geçmemiş), eksiksiz ilk yardım çantası.
- ✓ En az **2 üçgen reflektör**, krika, bijon anahtarı, çekme halatı, el feneri.
- ✓ Ağır vasıtada **takoz**, kışın **kar zinciri**.

EĞİTMENİNİZ

Taşıt vergisi yasal bir yükümlülüktür ancak sürüş güvenliğini etkilemez; yola çıkış kontrolünün parçası değildir.

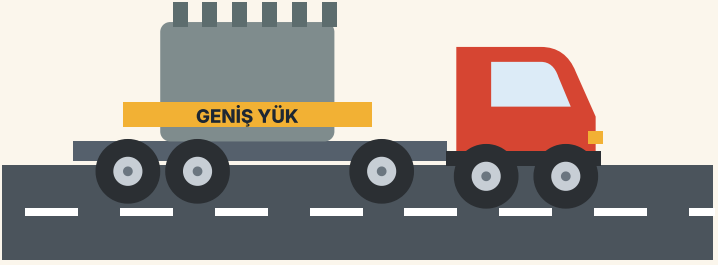
ADIM 5 · KROKİ

Yolunuzu önceden planlayın

- ✓ Güzergâhı **önceden** belirleyin, zamanında yola çıkın.
- ✓ Yol durumu için resmi kaynak: **Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)**.
- ✓ Aracınızın yüksekliğine ve ağırlığına uygun olmayan köprü ve tünelleri öğrenin.
- ✓ **Mola yerlerini çalışma ve dinlenme sürelerine** göre baştan belirleyin.
- ✓ Yükleme yerinde **rampa** olup olmadığını öğrenin.

Bölünemeyen dev yükler

Trafo, iş makinesi, köprü kirişi parçalanamaz. Araca konunca sınırı aşıyorsa ve başka yolla taşınamıyorsa **özel izin** gerekir. İzni **KGM** verir.

Yüklü çıkış

Her sefer için ayrı **Özel Yük Taşıma İzin Belgesi**.

Boş, sürekli çıkış

Güzergâh ve süre yazılı **sürelili Özel İzin Belgesi**.

Çalışmaya devam edin

SRC Dijital Eğitim Kitabı

Diğer derslere devam etmek için dokununuz

SRC Sınav Salonu

Deneme sınavlarına girmek için dokununuz

Yeni Ümit SRC Belgesi

Camlıkahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No:114 D:1, 34160 Güngören/İstanbul

0 212 641 97 73

WhatsApp: 0 530 957 79 13

Sosyal medya hesaplarımız

facebook.com/yeniumitsrcbelgesi

instagram.com/yeniumitsrcbelgesi

EĞİTMENİNİZ

Bu üniteyi tamamladınız, tebrikler! Sıradaki derse geçebilir ya da sınav salonunda kendinizi deneyebilirsiniz. Başarılar dileriz.